

5. Юрій С. І., Стоян В. І., Даневич О. С. Казначейська система : підручник за ред.: С. І. Юрій,. – 2-ге вид. змін. й доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 818 с.

Тарасюк Володимир Сергійович

ст. гр. Фм – 12, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Шулюк Б.С.

ЕФЕКТИВНІСТЬ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ

Побудова економічної моделі ринкового типу вимагає формування в державі ефективної системи оподаткування. До головних чинників ефективності оподаткування світовий досвід, насамперед, відносить раціональність побудови податкової системи та рівень організації роботи податкової служби.

В умовах проблематичності наповнення доходної частини бюджету особливо гостро постає питання повноти і своєчасності мобілізації фінансових ресурсів до централізованих фондів держави. Зважаючи на те, що доходна частина бюджету майже на 70% поповнюється за рахунок податкових надходжень, то провідна роль у вирішенні даної проблеми відводиться саме податковій службі. Її головне завдання полягає у здійсненні контролю за дотриманням вимог податкового законодавства, правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю сплати податків, зборів та обов'язкових платежів.

Чинне українське законодавство чітко визначає основні напрями контрольної роботи податкових органів, що зумовило певний рівень відпрацьованості та методичної забезпеченості обліку платників податку, організації та проведення податкових перевірок і заходів щодо скорочення недоїмки по податкових платежах [1, с. 25]. Як показує практика, не завжди досконала нормативно-правова база є запорукою стабільності податкової системи держави. Саме якісна робота податкової служби створює умови для розвитку підприємницької діяльності в Україні. Від можливостей виконувати контрольну функцію податкових органів залежить наповнення державної скарбниці, що є достатньо важкою і тим більш важливою державною задачею. Ефективність вирішення цього завдання, а саме наповнення доходної частини бюджетів різних рівнів завжди залишалось за вмінням держави управляти системою оподаткування.

Як зазначають В. Хомутенко та А. Хомутенко, ефективність системи оподаткування передбачає визначення сукупності абсолютних та

відносних показників, які характеризують роботу податкових органів за певний проміжок часу. Зокрема, до абсолютних показників віднесено: кількість проведених контрольних заходів; кількість платників податків, в яких виявляють порушення; суми виявлених порушень; витрати на утримання податкових органів. До відносних показників ефективності податкової роботи зазначеними авторами віднесено: співвідношення кількості застосованих фінансових санкцій та кількості платників податків і зборів, в яких виявлені правопорушення; співвідношення суми виявлених порушень та кількості проведених контрольних заходів; співвідношення загального ефекту від контролюючої діяльності та витрат на утримання такого органу [2, с. 117].

Загальновідомо, що вітчизняна система оподаткування сьогодні є недосконалою, її характерними рисами на цьому етапі розвитку є наявність безлічі проблем, які постають на шляху її еволюційного та динамічного розвитку. Об'єктивна необхідність забезпечення надходження відповідних податкових платежів, дотримання податкової дисципліни як умови належного виконання суб'єктами господарювання зобов'язань перед державою зумовили піднесення на якісно вищий рівень проведення податкового контролю.

Сьогодні, попри прийняття Податкового кодексу України дуже важливим є розуміння необхідності проведення подальшої податкової реформи, яка має вирішити зазначену суперечність, забезпечити раціональний баланс між фіскальною та регуляторною функціями податків в Україні, підпорядкованість податкової політики стратегічним завданням довгострокового економічного зростання та якісної структурної перебудови національної економіки. Для цього необхідно: перейти від суто фіскального принципу побудови податкової системи до принципу податкового партнерства; забезпечити несуперечливість дії податкового і мотиваційного механізму в реальному секторі економіки; диференціювати податки для стимулювання інноваційних процесів; переорієнтувати українську систему оподаткування виробництва на оподаткування споживання та майна громадян [3].

Реформування податкового контролю повинно, в першу чергу, спрямовуватися на досягнення позитивних зрушень на користь платників податків, а саме:

- зменшення податкового тиску за рахунок розширення бази оподаткування, зниження ставок, виведення з «тіньового» обігу оподатковуваних капіталів;

- зменшення кількості перевірок та підвищення їх якості шляхом більш ефективного відбору підприємств для перевірок (посилений контроль має здійснюватися за недисциплінованими підприємствами та підприємствами з більшим ризиком ухилення від сплати податків);

- зменшення контролю за діяльністю малого та середнього бізнесу;
- зменшення контролю за дисциплінованими платниками податків;
- покращання якості обслуговування клієнтів;
- запровадження відповідальності адекватної виявленим порушенням;
- запровадження податкових компромісів з використанням механізмів розстрочення чи відстрочення, договірних податкових кредитів.

Література:

1. Романовська Ю.А. Роль контрольної роботи податкової служби України у податковому процесі. *Часопис економічних реформ*. 2015. №1. С. 25-29.
2. Хомутенко В. Оцінка ефективності та результативності адміністрування податків і зборів. *Світ фінансів*. 2012. №2. С. 115-122.
3. Корецька – Гармаш В.О. Податковий контроль: проблемні аспекти та напрями удосконалення. URL: <http://www/nbuu.gov.ua/>

Тугарєв Олександр Олександрович
ст. гр. Ф-43, ТНЕУ

Лукашик Богдана Миколаївна
ст. гр. Ф-43, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н. Русін В. М.

ЗДІЙСНЕННЯ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА ДОХОДАМИ

Одним із найскладніших і трудомістких етапів виконання бюджету є забезпечення його касового виконання, під яким слід розуміти організацію та здійснення розрахунково-касових операцій з коштами державного та місцевих бюджетів [1]. В Україні на цьому етапі задіяно ряд органів державної влади, однак провідна роль відводиться органам Державної казначейської служби України.

Перелік повноважень органів казначейства в процесі виконання бюджетів визначено у Бюджетному кодексі України [2] та Положенні «Про Державну казначейську службу України» [3]. Так, органи Державної казначейської служби України при обслуговуванні державного бюджету за доходами здійснюють:

- відкриття та забезпечення належного функціонування рахунків для зарахування надходжень до державного бюджету;
- зарахування податків, зборів, інших обов'язкових платежів на рахунки за надходженнями державного бюджету;